

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

3. seja UO PZS, k 9 točki

Predstavitev Kodeksa Obisk v naravi

Novembra 2011 je bil sklenjen dogovor o sodelovanju na področju trajnostnega razvoja in pri skupnih prizadevanjih varovanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti med Planinsko, Ribiško, Lovsko, Turistično, Čebelarsko in Kinološko zvezo Slovenije, leta 2017 pa je dogovor o sodelovanju podpisala tudi Zveza tabornikov Slovenije. Na rednih srečanjih tega neformalnega združenja se veliko časa namenja naravovarstvenim tematikam in tako je bila skozi več sestankov tudi oblikovana ideja o pripravi skupnega priporočila oz. kodeksa za vse obiskovalce narave, katerega vsebina bi bila sprejemljiva za kar najbolj širok krog organizacij, ki delujejo na področju varstva narave. Koordinacijo aktivnosti v okviru tega projekta je prevzela Zveza tabornikov Slovenije pod vodstvom starešine Jerneja Stritiha. Od maja 2017 do septembra 2018 so potekala usklajevanje koncepta priporočil oz. kodeksa ter nato tudi same vsebine med številnimi naravovarstvenimi organizacijami, kar je bila še posebej zahtevna naloga, saj so tudi na tem področju prisotna številna mnenja in stališča. V procesu usklajevanja je bil oblikovan predlog kodeksa obnašanja v naravi v Sloveniji, poimenovan Obisk v naravi. Smernice kodeksa temeljijo na že uveljavljenem, a ne zapisanem konsenzu slovenske družbe in je neke vrste dogovor med lastniki zemlje, vzgojnimi organizacijami, ki svoje dejavnosti izvajajo v naravi, ostalo civilno družbo in pristojnimi institucijami. Cilj kodeksa je bolje informirati obiskovalce narave ter turiste, kako se v Sloveniji obnašamo v naravi.

27. septembra 2018 je bil svečani podpis kodeksa "Obisk v naravi" s strani predstavnikov kar 27 različnih organizacij, podpora kodeksu pa so že najavile številne druge organizacije. Kodeks so oblikovali in podpisali (po abecednem vrstnem redu): Čebelarska zveza Slovenije, Center šolskih in občinskih dejavnosti, CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp, Dinaricum, Društvo za ohranjanje, raziskovanje in trajnostni razvoj Dinaridov, Gozdarski inštitut Slovenije, Kajakaška zveza Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, LIFE DINALP BEAR, Lovska zveza Slovenije, Morigenos – slovensko društvo za morske sesalce, **Planinska zveza Slovenije**, Prirodoslovni muzej Slovenije, Ribiška zveza Slovenije, Slovenski državni gozdovi, d.o.o., Slovensko odonatološko društvo, Snaga d.o.o., Služba Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, Triglavski narodni park, Turistična zveza Slovenije, Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, WWF Adria, Zavod Red Tree Heritage, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije, Zveza gozdarskih društev Slovenije, Zveza lastnikov gozdov Slovenije, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, Zveza tabornikov Slovenije.

S podpisom kodeksa pa se ta projekt ni zaključil, ampak šele dobro začel, saj je ena izmed nalog sodelujočih organizacij tudi ta, da vsebino kodeksa čim bolj promovirajo tudi med svojim članstvom, predvsem pa poskrbijo za promocijo med tistimi obiskovalci narave, ki to tematiko slabše ali sploh ne poznajo. Glede na množičnost in razširjenost planinske organizacije ter glede na razvejano mrežo planinskih koč se priporoča vsem društvom, članom PZS, da po svojih zmožnostih poskrbijo za promocijo tega kodeksa v svojih okoljih.

Besedilo kodeksa, posebna zloženka in dodatne informacije o tej tematiki so dosegljive na:

<https://www.pzs.si/novice.php?pid=12882>

Bojan Rotovnik

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Analiza spomladanske ankete 2018 OZ. poročil društev za leto 2017

**spletno anketiranje oz. poročanje je potekalo
maja in junija 2018**

Analizo pripravil:
Matjaž Šerkezi

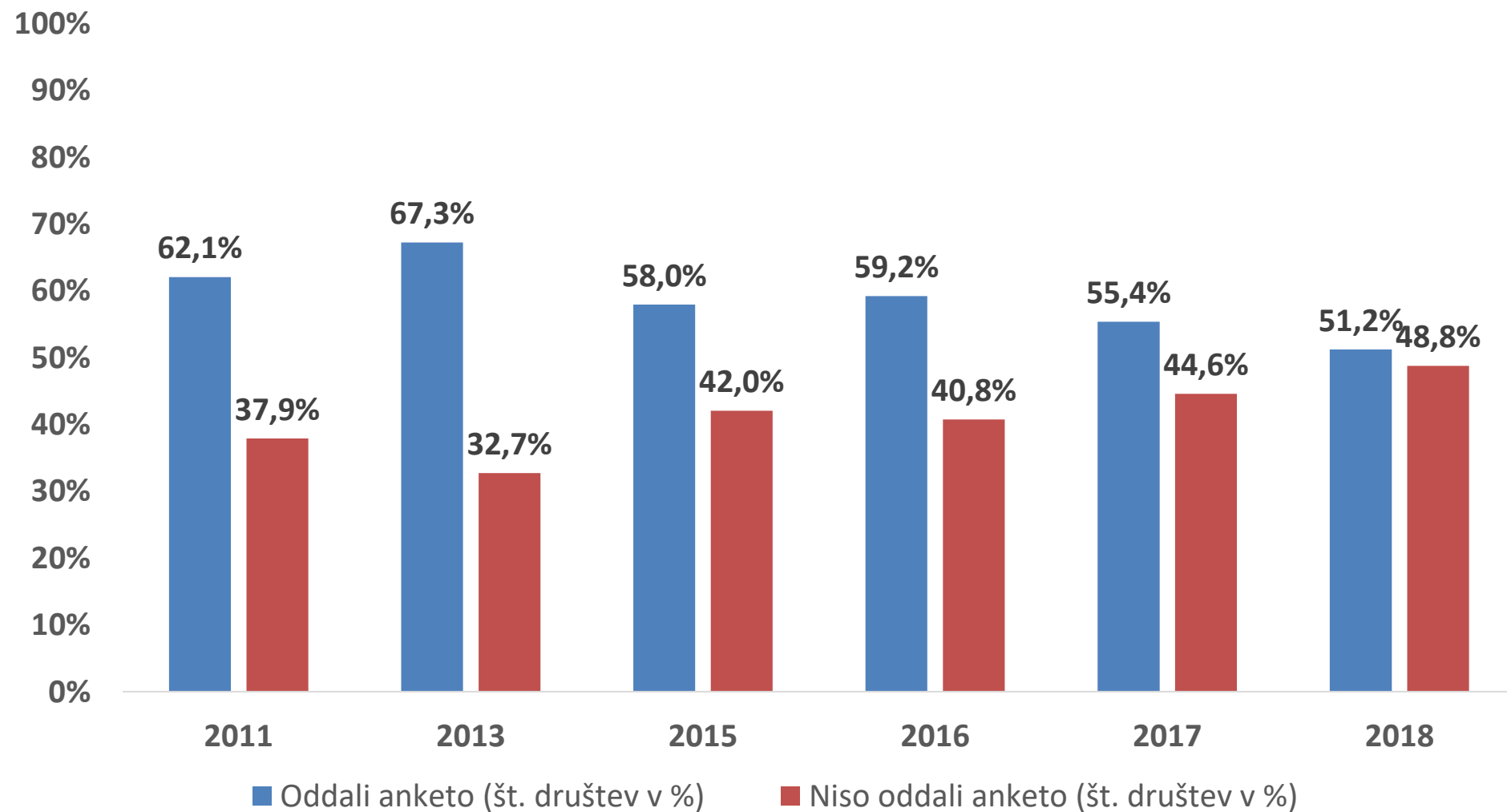

Spomladanska anketa 2018 oz. poročila društev za leto 2017

- Društva skladno s 17. in 42. členom Statuta PZS o svojem delu **redno poročajo PZS ter MDO PD**
- Poročilo o delu društva oddajo vsako leto najkasneje do 31.3.
- UO PZS je na svoji 5. seji, ki je bila 5.3.2015, potrdil enotni obrazec za letno poročanje društev v obliki **spletnega anketiranja**
- Vsebinski sklopi enotnega obrazca:
  - I. ORGANIZIRANOST IN KONTAKTNI PODATKI (ažuriranje podatkovnih zbirk PZS)
  - II. VSEBINA DELA ZA LETO POROČANJA (statistična obdelava in javna objava)
  - III. AKTUALNE TEMATIKE (podatki za interne potrebe organov in strokovne službe PZS, smiselno se vključijo v javno objavo)
  - IV. VPRAŠANJA, PREDLOGI IN PRIPOMBE DRUŠTEV ZA PZS ALI MDO PD (vprašanja, brez navedbe društva, se lahko javno objavijo)

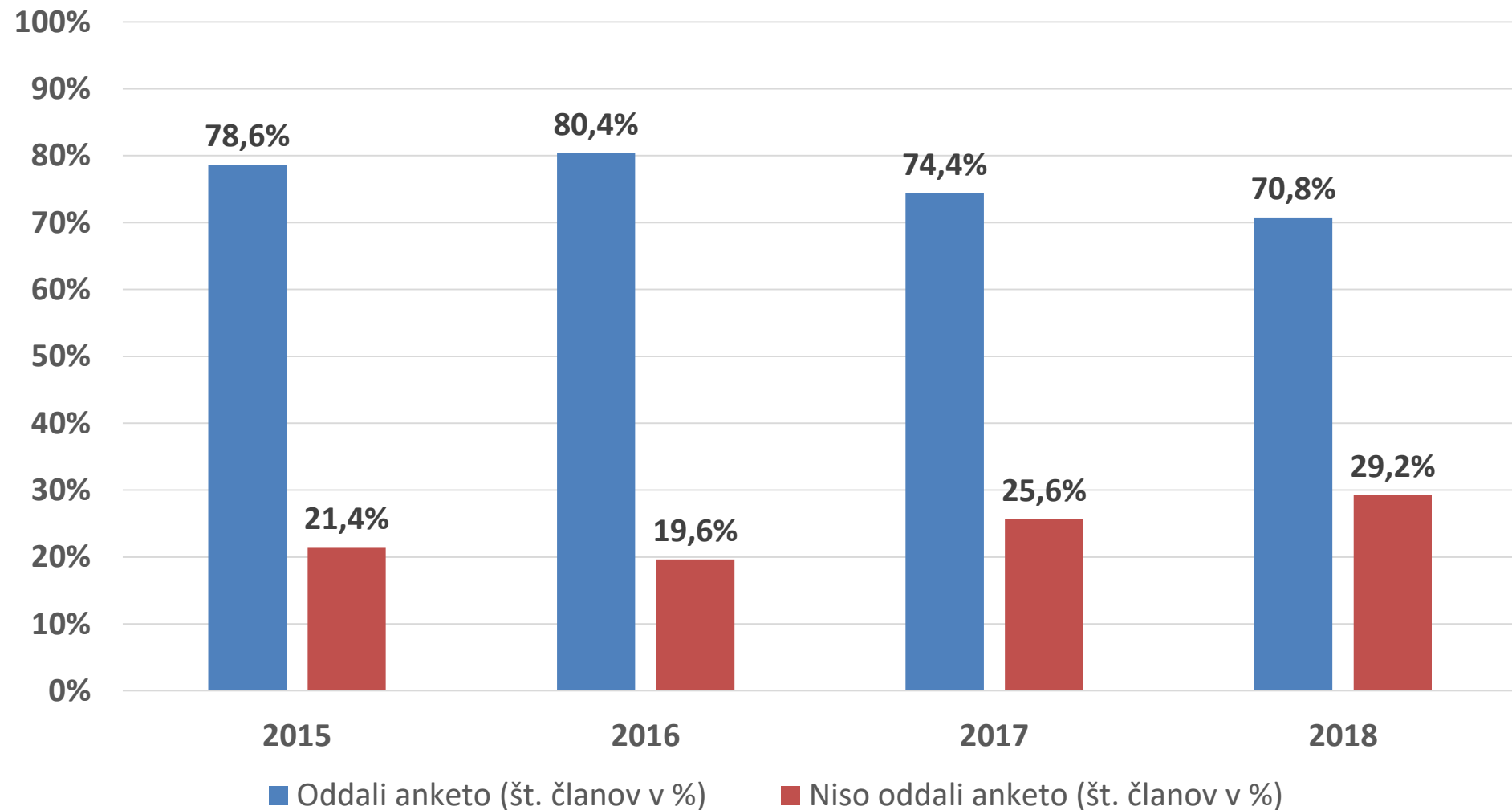

Delež oddanih anket oz. poročil – število društev

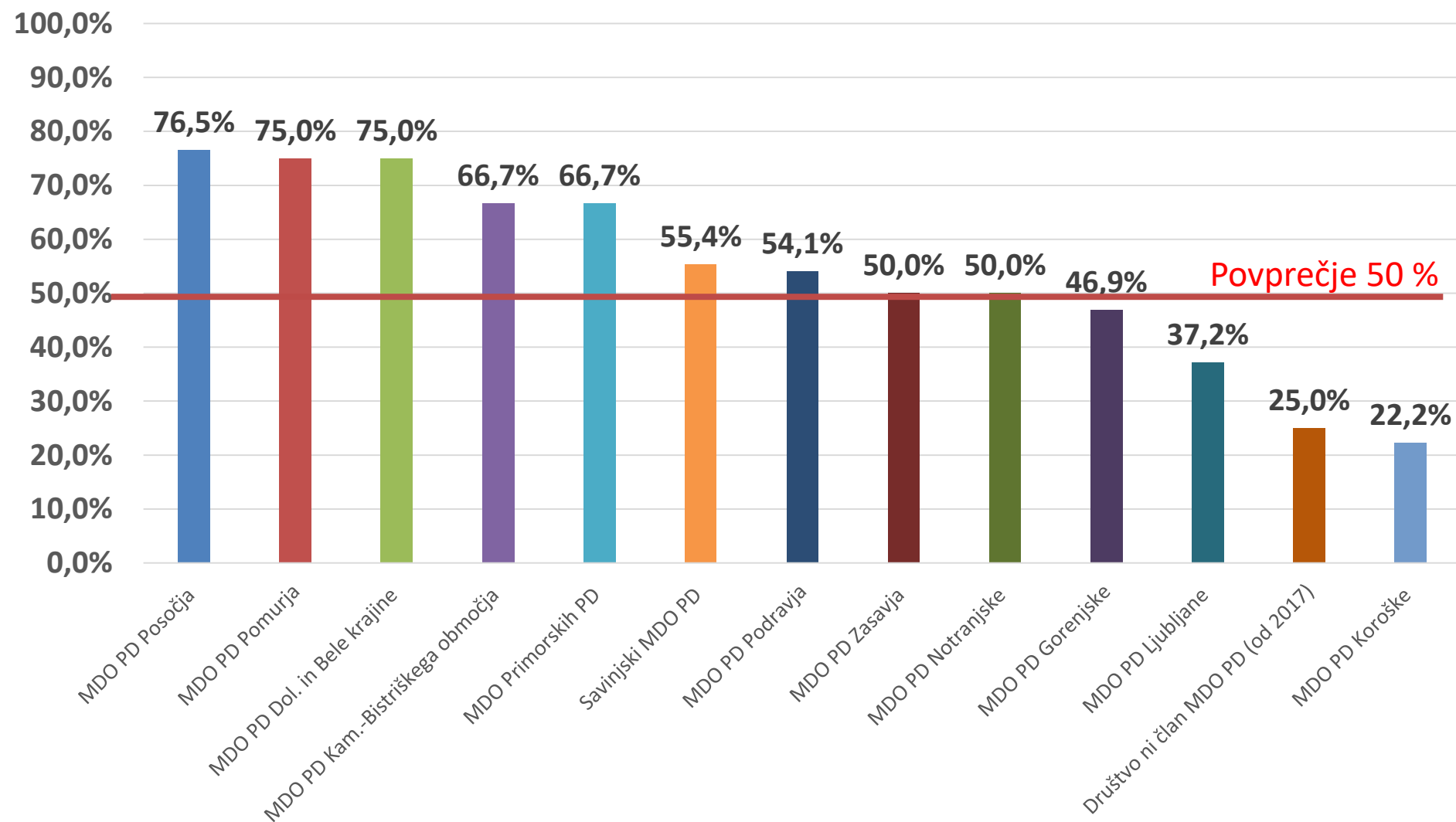

Delež oddanih anket oz. poročil – število članov v društvih

Društva, ki so oddala anketo oz. poročilo po MDO PD

Društva, ki so oddala anketo oz. poročilo po MDO PD

Meddruštveni odbor PD	Število 2018	4-letno povprečje	2013	2015	2016	2017	2018
MDO PD Pomurja	8	78,1%	85,7%	100,0%	75,0%	62,5%	75,0%
MDO PD Kam.-Bistriškega območja	9	71,4%	100,0%	60,0%	70,0%	88,9%	66,7%
MDO PD Zasavja	16	61,9%	81,3%	70,6%	64,7%	62,5%	50,0%
MDO PD Dol. in Bele krajine	12	68,8%	72,7%	50,0%	91,7%	58,3%	75,0%
MDO PD Posočja	17	68,2%	75,0%	68,8%	68,8%	58,8%	76,5%
MDO Primorskih PD	12	65,6%	64,3%	66,7%	60,0%	69,2%	66,7%
MDO PD Podravja	37	60,6%	70,3%	59,5%	63,2%	65,8%	54,1%
Savinjski MDO PD	56	60,2%	72,7%	62,5%	61,4%	61,4%	55,4%
MDO PD Gorenjske	32	51,1%	66,7%	56,3%	57,6%	43,8%	46,9%
MDO PD Koroške	18	42,4%	60,0%	50,0%	50,0%	47,4%	22,2%
MDO PD Notranjske	16	44,1%	62,5%	47,1%	29,4%	50,0%	50,0%
MDO PD Ljubljane	43	42,7%	46,8%	41,9%	50,0%	41,9%	37,2%
Društvo ni član MDO PD (od 2017)	8					16,7%	25,0%
Tujina (od 2017)	1					0,0%	0,0%

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Društva, ki so izpolnila anketo oz. poročilo

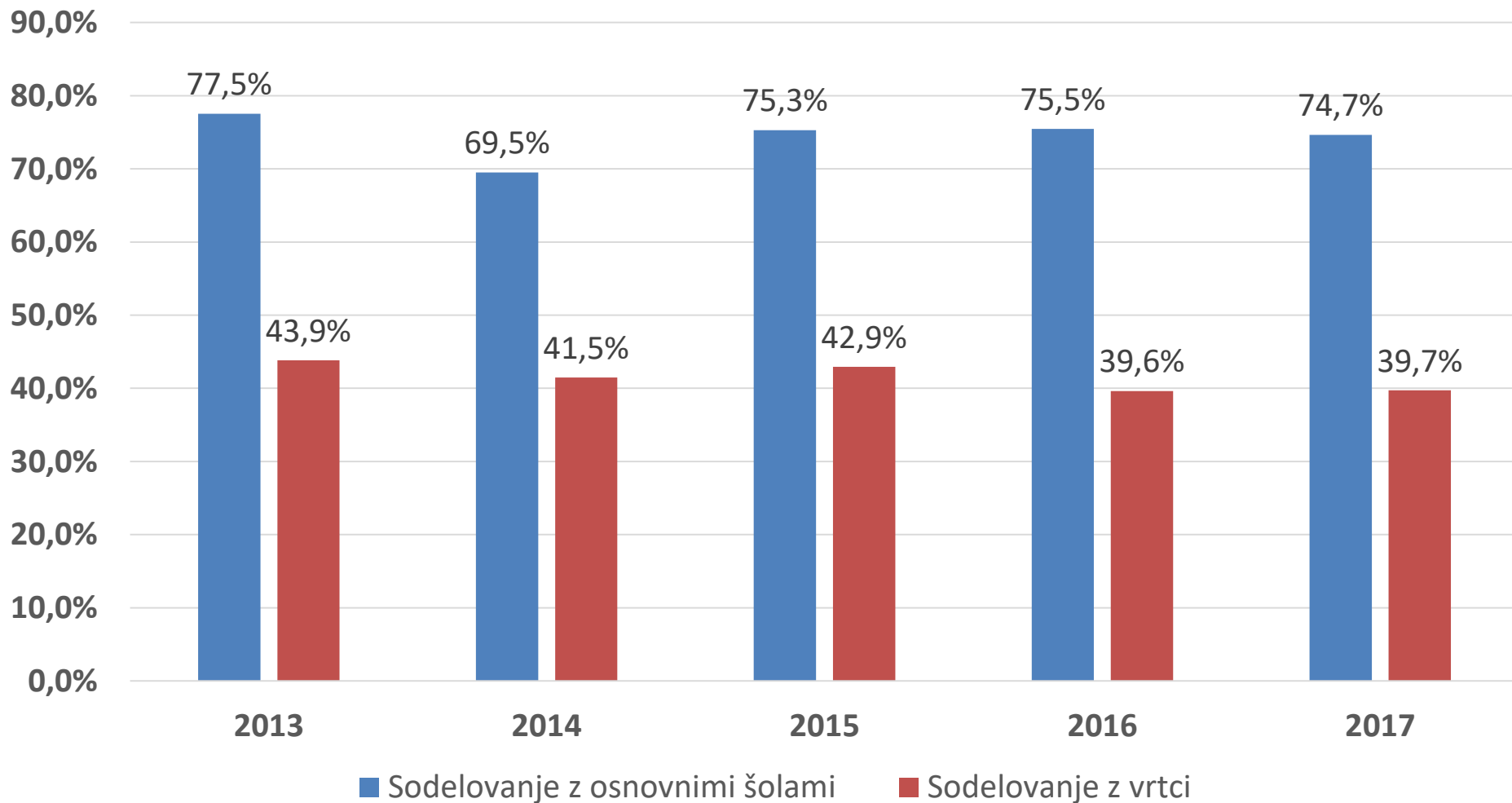
AKADEMSKO PLANINSKO DRUŠTVO, AKADEMSKO PLANINSKO DRUŠTVO KOZJAK MARIBOR, Alpsko društvo za alternativne in rekreativne športe Stratus, DRUŠTVO GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA KAMNIK, DRUŠTVO ŠALEŠKI ALPINISTIČNI ODSEK VELENJE, DRUŠTVO ZA RAZVOJ PLEZALNE KULTURE, Kolesarsko-pohodniško društvo HEJ, GREMO NAPREJ, Obalni alpinistični klub, OBALNO PLANINSKO DRUŠTVO KOPER - Club alpino costiero Capodistria, Planinsko društvo 'Bricnik' Muta, PLANINSKO DRUŠTVO 'SLOGA' ROGATEC, PLANINSKO DRUŠTVO AJDOVŠČINA, PLANINSKO DRUŠTVO ATOMSKE TOPLICE PODČETRTEK, PLANINSKO DRUŠTVO BLAGAJANA, PLANINSKO DRUŠTVO BOČ KOSTRIVNICA, PLANINSKO DRUŠTVO BOHOR SENOVO, PLANINSKO DRUŠTVO BOROVNICA, PLANINSKO DRUŠTVO BOVEC, PLANINSKO DRUŠTVO BRDA, PLANINSKO DRUŠTVO BREŽICE, PLANINSKO DRUŠTVO CELJE - MATICA, PLANINSKO DRUŠTVO CERKNICA, PLANINSKO DRUŠTVO CERKNO, PLANINSKO DRUŠTVO ČRNUČE, PLANINSKO DRUŠTVO DOBRNA, PLANINSKO DRUŠTVO DOBROVLJE BRASLOVČE, PLANINSKO DRUŠTVO DOL PRI HRASTNIKU, PLANINSKO DRUŠTVO DOMŽALE, PLANINSKO DRUŠTVO DOVJE - MOJSTRANA, PLANINSKO DRUŠTVO DRAGO BREGAR - LJUBLJANA, PLANINSKO DRUŠTVO DRAMLJE, Planinsko društvo Dravograd, PLANINSKO DRUŠTVO FRAM, PLANINSKO DRUŠTVO GALICIJA, PLANINSKO DRUŠTVO GORENJA VAS, PLANINSKO DRUŠTVO GORJE, PLANINSKO DRUŠTVO GORNJA RADGONA, PLANINSKO DRUŠTVO GRMADA CELJE, PLANINSKO DRUŠTVO GROSUPLJE, PLANINSKO DRUŠTVO HAKL Sveta Trojica v Slovenskih goricah, PLANINSKO DRUŠTVO HORJUL, PLANINSKO DRUŠTVO IDRIJA, PLANINSKO DRUŠTVO ISKRA KRANJ, PLANINSKO DRUŠTVO JAKOBA ALJAŽA, PLANINSKO DRUŠTVO JANEZA TRDINE MENGEŠ, PLANINSKO DRUŠTVO JAVORNIK - ČRNI VRH NAD IDRIJO, PLANINSKO DRUŠTVO JAVORNIK KOR. BELA, PLANINSKO DRUŠTVO JESENICE, PLANINSKO DRUŠTVO JEZERSKO, PLANINSKO DRUŠTVO KAMNIK, PLANINSKO DRUŠTVO KOBARID, PLANINSKO DRUŠTVO KOČEVJE, PLANINSKO DRUŠTVO KRANJ, PLANINSKO DRUŠTVO KRANJSKA GORA, PLANINSKO DRUŠTVO KRIŽE, PLANINSKO DRUŠTVO KRIŽNA GORA, PLANINSKO DRUŠTVO KRKA NOVO MESTO, PLANINSKO DRUŠTVO KUM TRBOVLJE, PLANINSKO DRUŠTVO LAŠKO, Planinsko društvo LENDAVAL - Hegymászó Egyesület LENDVA, PLANINSKO DRUŠTVO LIBOJE, PLANINSKO DRUŠTVO LITIJA, PLANINSKO DRUŠTVO LJUBLJANA - MATICA, PLANINSKO DRUŠTVO LJUBNO OB SAVINJI, PLANINSKO DRUŠTVO LJUTOMER, PLANINSKO DRUŠTVO LOČE, PLANINSKO DRUŠTVO LOGATEC, Planinsko društvo Lovrenc na Pohorju, PLANINSKO DRUŠTVO LPP, PLANINSKO DRUŠTVO LUČE, Planinsko društvo Majšperk, PLANINSKO DRUŠTVO MAKOLE, Planinsko društvo Maribor Matica, PLANINSKO DRUŠTVO MATICA MURSKA SOBOTA, PLANINSKO DRUŠTVO MERCATOR, PLANINSKO DRUŠTVO METLIKA, PLANINSKO DRUŠTVO MIKLAVŽ, PLANINSKO DRUŠTVO MISLINJA, PLANINSKO DRUŠTVO MORAVČE, PLANINSKO DRUŠTVO MURA MURSKA SOBOTA, PLANINSKO DRUŠTVO NAVEZA, PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA, PLANINSKO DRUŠTVO OJSTRICA CELJE, PLANINSKO DRUŠTVO ONGER TRZIN, Planinsko društvo PALOMA Sladki Vrh, Planinsko društvo Piramida Maribor - Ptuj, PLANINSKO DRUŠTVO PIRAN - Club alpino Pirano, PLANINSKO DRUŠTVO PODBRDO, PLANINSKO DRUŠTVO PODPEČ-PRESERJE, PLANINSKO DRUŠTVO POHODNIK NOVO MESTO, Planinsko društvo Poljčane, PLANINSKO DRUŠTVO POLJE, PLANINSKO DRUŠTVO POLOM KOSTANJEVICA NA KRKI, PLANINSKO DRUŠTVO POSTOJNA, PLANINSKO DRUŠTVO POŠTE IN TELEKOMA CELJE, PLANINSKO DRUŠTVO POŠTE IN TELEKOMA LJUBLJANA, PLANINSKO DRUŠTVO POŠTE IN TELEKOMA MARIBOR, PLANINSKO DRUŠTVO PREBOLD, Planinsko društvo Ptuj, PLANINSKO DRUŠTVO RADOVLJICA, PLANINSKO DRUŠTVO RAŠICA, PLANINSKO DRUŠTVO RIMSKE TOPLICE, Planinsko društvo Ruše, PLANINSKO DRUŠTVO SATURNUS, PLANINSKO DRUŠTVO SEŽANA, Planinsko društvo Skalca Hoče Slivnica, PLANINSKO DRUŠTVO SLAVNIK, PLANINSKO DRUŠTVO SLIVNICA PRI CELJU, PLANINSKO DRUŠTVO SLOVENJ GRADEC, PLANINSKO DRUŠTVO SNEŽNIK ILIRSKA BISTRICA, PLANINSKO DRUŠTVO SREDNJA VAS V BOHINJU, PLANINSKO DRUŠTVO ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI, PLANINSKO DRUŠTVO ŠENTJERNEJ, PLANINSKO DRUŠTVO ŠENTJOŠT, PLANINSKO DRUŠTVO ŠENTJUR PRI CELJU, PLANINSKO DRUŠTVO ŠKALE - HRASTOVEC, PLANINSKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA, PLANINSKO DRUŠTVO ŠOŠTANJ, PLANINSKO DRUŠTVO TOLMIN, PLANINSKO DRUŠTVO TREBNJE, Planinsko društvo Večer Maribor, PLANINSKO DRUŠTVO VELENJE, PLANINSKO DRUŠTVO VELIKE LAŠČE, PLANINSKO DRUŠTVO VEVČE, PLANINSKO DRUŠTVO VIHARNIK, PLANINSKO DRUŠTVO VINSKA GORA, PLANINSKO DRUŠTVO VIPAVA, PLANINSKO DRUŠTVO VITANJE, PLANINSKO DRUŠTVO VRANSKO, PLANINSKO DRUŠTVO VRELEC-ROGAŠKA, PLANINSKO DRUŠTVO VRHNIKA, PLANINSKO DRUŠTVO ZAGORJE OB SAVI, PLANINSKO DRUŠTVO ŽALEC, PLANINSKO DRUŠTVO ŽELEZAR ŠTORE, PLANINSKO DRUŠTVO ŽELEZNIČAR CELJE, PLANINSKO DRUŠTVO ŽELEZNIČAR LJUBLJANA, Planinsko društvo Železničar Maribor, PLANINSKO DRUŠTVO ŽIRI, PLANINSKO DRUŠTVO ŽIROVNICA, PLEZALNI KLUB IDRIJA, PLEZALNI KLUB NOVO MESTO, PLEZALNI KLUB SLOVENSKE KONJICE, PLEZALNI KLUB STENA, POHODNIŠKO DRUŠTVO NOVO MESTO, POSAVSKI ALPINISTIČNI KLUB, Slovensko planinsko društvo Gorica

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Sodelovanje društev z OŠ in vrtci

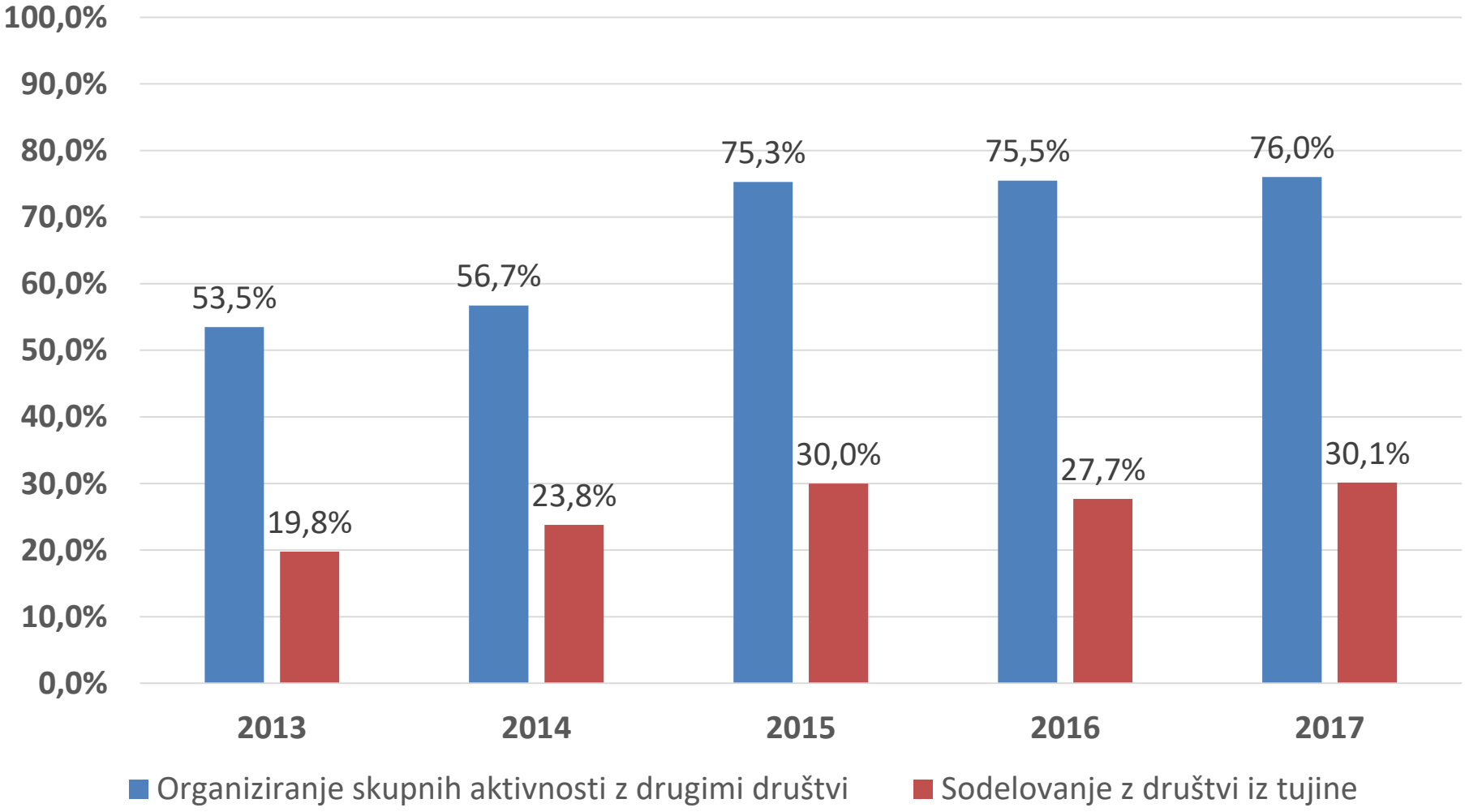

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Sodelovanje z drugimi društvi

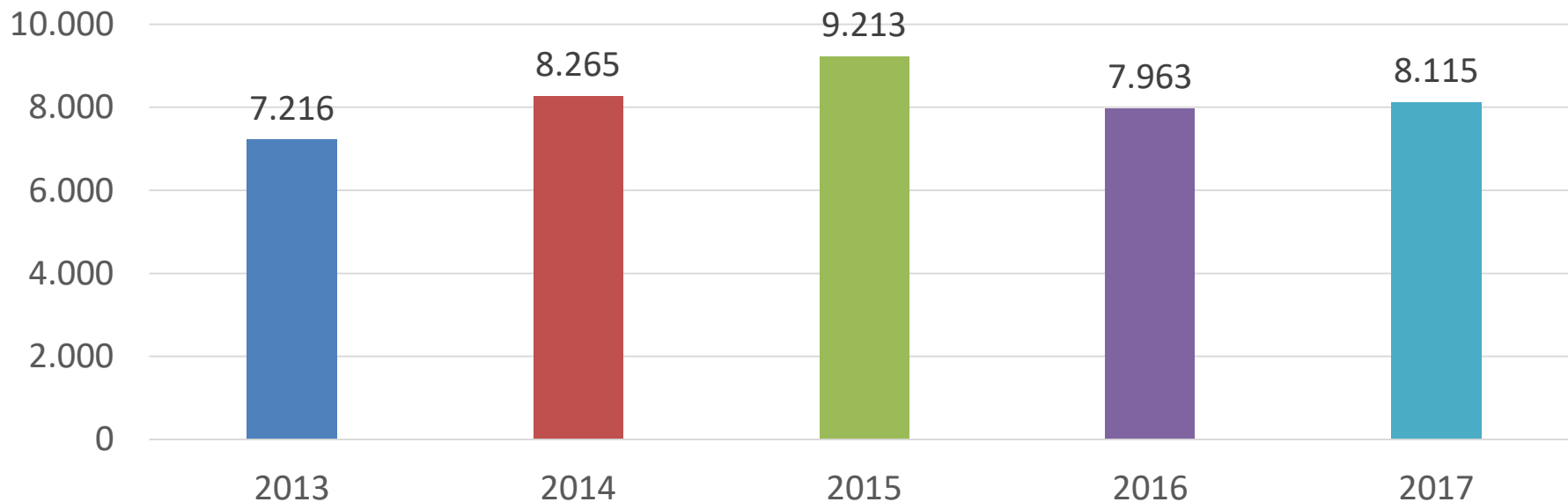

Planinske aktivnosti društev

Planinske aktivnosti društev	2013	2014	2015	2016	2017
Št. enodnevnih pl. aktivnosti	4.248	3.967	4.518	3.425	3736
Št. dvodnevnih pl. aktivnosti	392	279	386	282	278
Št. tri in večdnevnih pl. aktivnosti	214	164	168	122	143
Skupaj št. izvedenih pl. aktivnosti	4.854	4.410	5.072	3.829	4.157
Št. društev, ki so posredovala podatke/Število društev	187/278	151/283	158/287	138/287	146/285

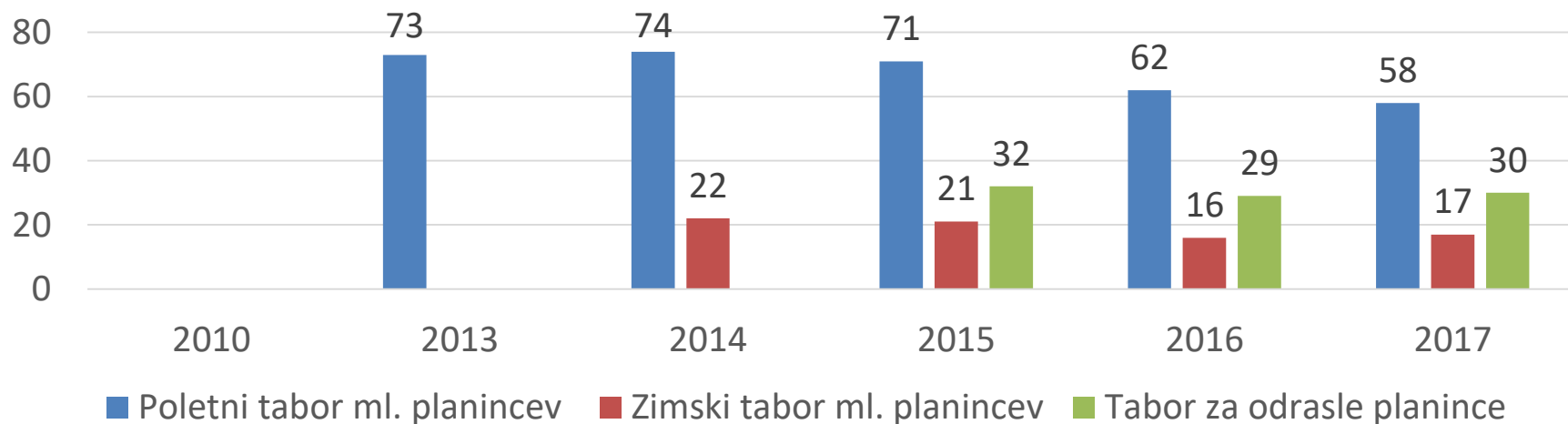
Skupaj št. izvedenih pl. aktivnosti - ocena za vsa društva, člane PZS

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Društveni tabori

Tabori za mlade in odrasle planince	2010	2013	2014	2015	2016	2017
Poletni tabor ml. planincev		73	74	71	62	58
Udeleženci		2.430	2.357	2.364	1.943	2153
Člani vodstva			557	553	459	534
Zimski tabor ml. planincev			22	21	16	17
Udeleženci			434	411	259	280
Člani vodstva			108	94	64	71
Tabor za odrasle planince				32	29	30
Udeleženci				688	810	865
Člani vodstva				103	107	137

Planinska kultura	2013	2014	2015	2016	2017
Organizatorji kulturnih dogodkov (št. društev)	90	76	79	78	78
Št. kulturnih dogodkov	345	285	299	283	287
Izdana društvena glasila	50	43	38	26	26
Št. izvodov društvenih glasil	13.864	16.150	13.366	6.433	0

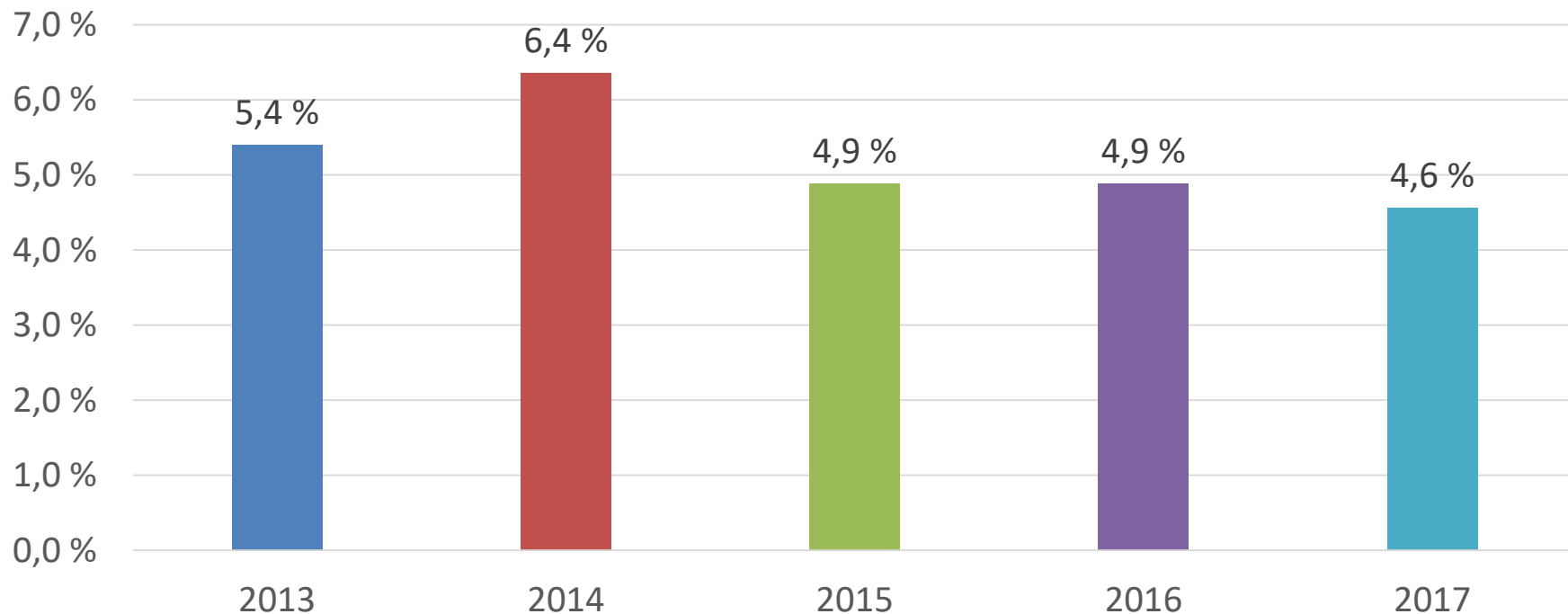
PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Programi planinstva za osebe s posebnimi potrebami

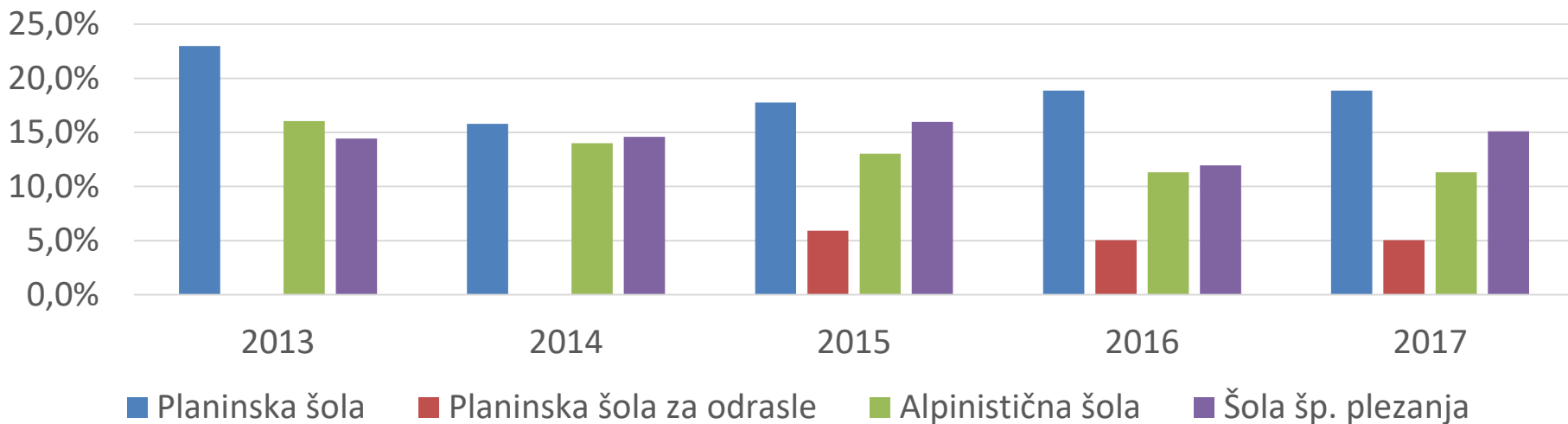
	2013	2014	2015	2016	2017
Izvajanje programov oz. aktivnosti za OPP	15/278	18/283	14/287	14/287	13/285

Delež društev, članov PZS, ki izvajajo programe oz. aktivnosti za OPP

Usposabljanja za posameznike v društvih

Društvena usposabljanja	2013		2014		2015		2016		2017	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Planinska šola - število	43	23,0%	26	15,8%	30	17,8%	30	18,9%	30	18,9%
Planinska šola - udeleženci	1091	/	468	/	770	/	480	/	480	/
Planinska šola za odrasle - število	/	/	/	/	10	5,9%	8	5,0%	8	5,0%
Planinska šola za odrasle - udeleženci	/	/	/	/	184	/	73	/	73	/
Alpinistična šola - število	30	16,0%	23	14,0%	22	13,0%	18	11,3%	18	11,3%
Alpinistična šola - udeleženci	338	/	261	/	228	/	180	/	180	/
Šola šp. plezanja - število	27	14,4%	24	14,6%	27	16,0%	19	11,9%	19	15,1%
Šola šp. plezanja - udeleženci	523	/	536	/	731	/	405	/	405	/

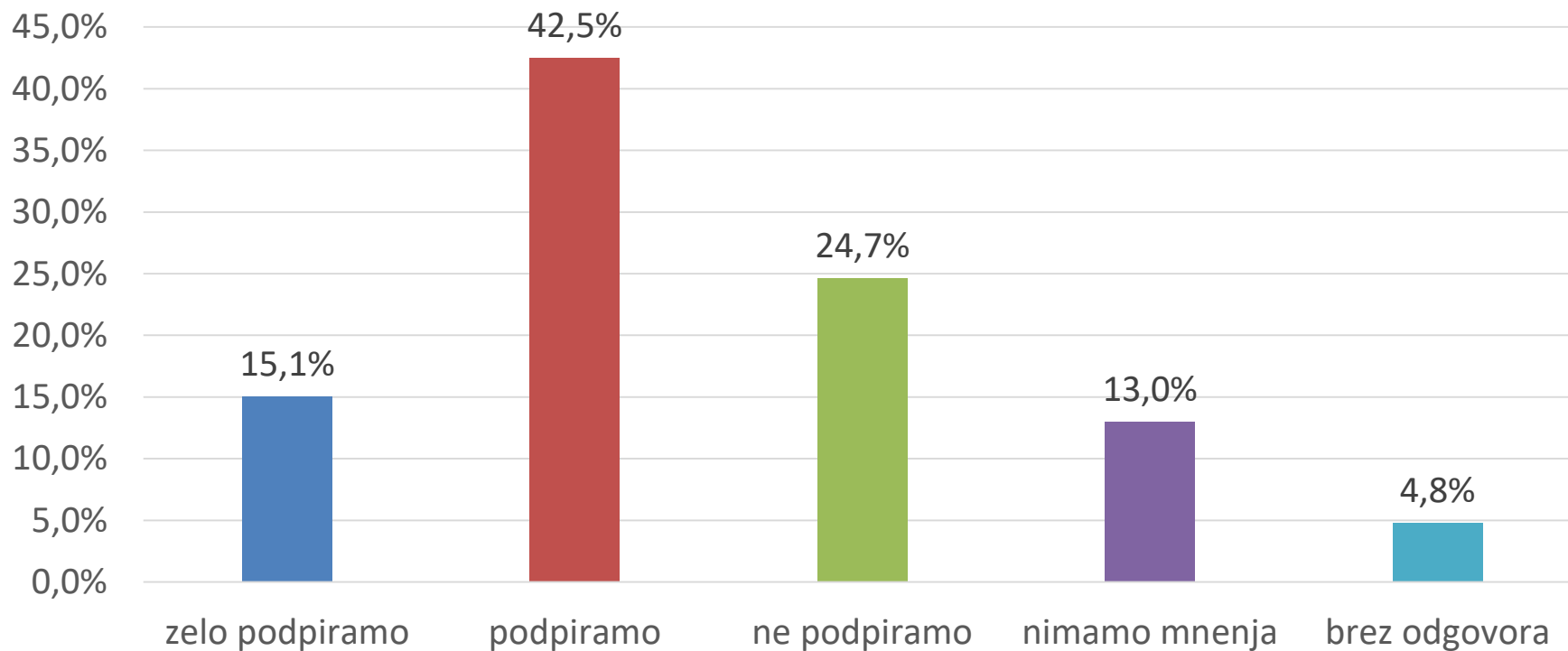
Aktivni člani društva, ki sodelujejo pri izvajanju društvenega programa

	2015	2016	2017
Št. aktivnih prostovoljnih članov društva, ki sodelujejo pri izvajanju društvenega programa	8769	6871	9501
Št. društev, ki so podala št. prostovoljcev	137	126	126
Povprečno št. aktivnih prostovoljnih članov društva	64	55	75
Ocena za vsa društva, člane PZS	18.370	15.651	21.490

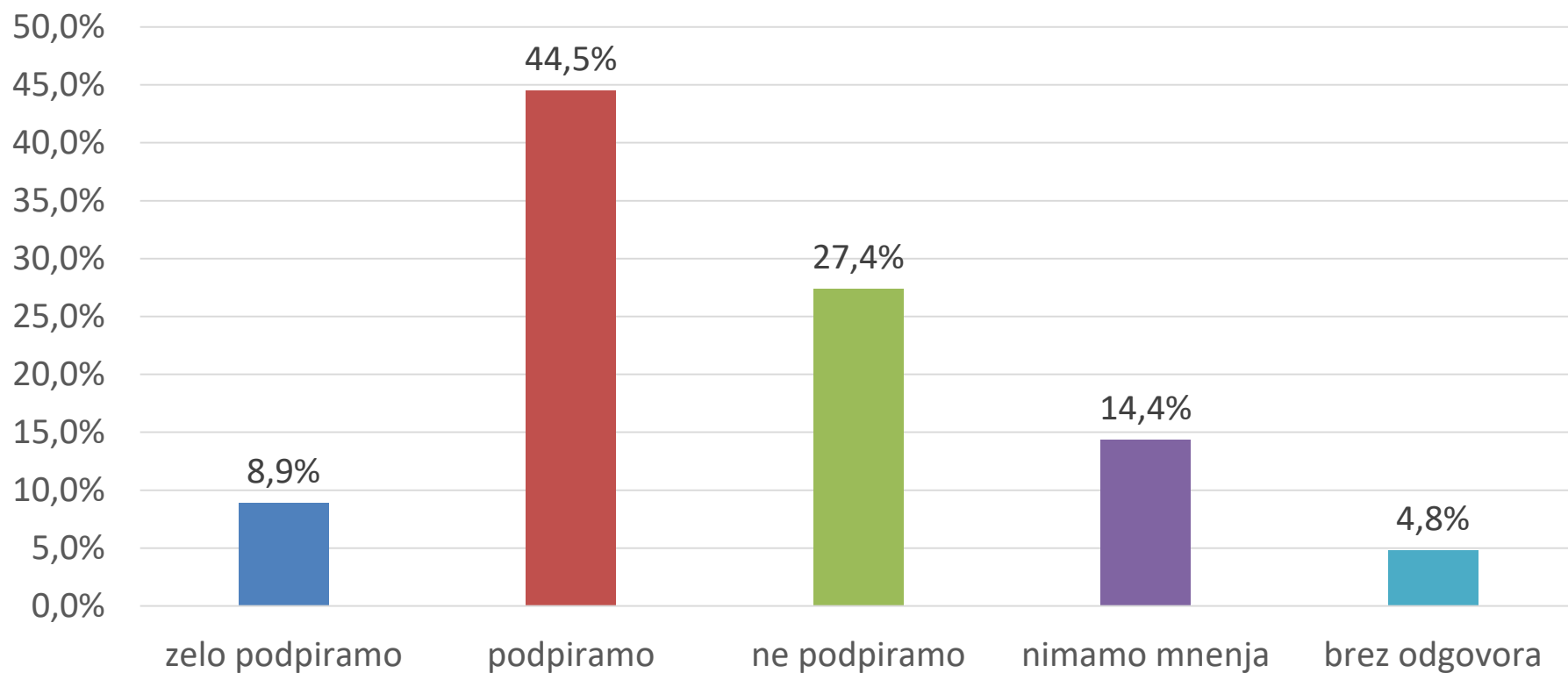

Ali v vašem društvu podpirate formiranje posebnega sklada pri PZS za pomoč pri vzdrževanju in obnovi planinskih poti, planinskih koč in plezališč, ki bi ga delno sofinancirali vsi člani planinske organizacije preko dodatnih namenskih sredstev iz članarine

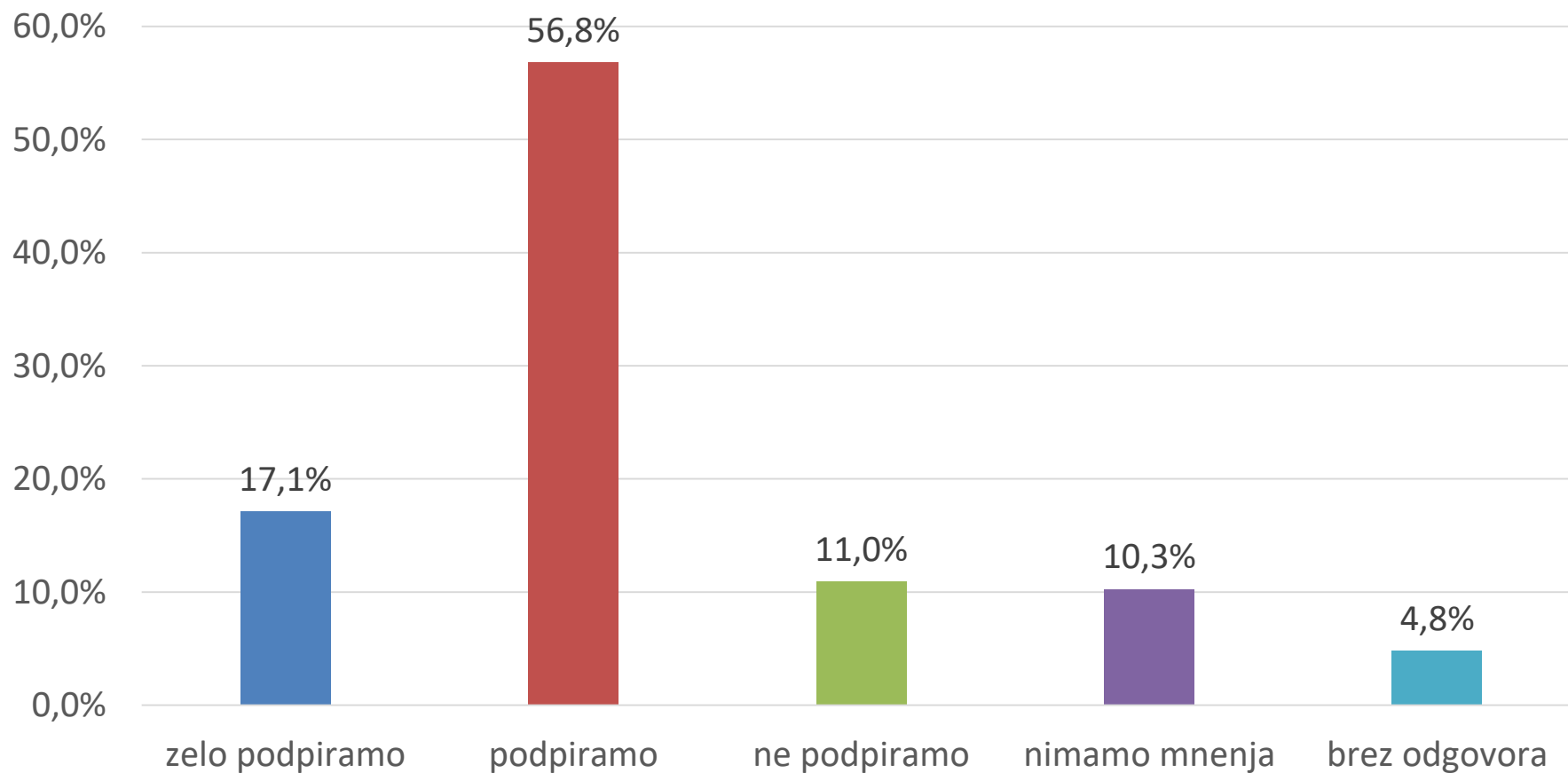

Obisk slovenskih gora se v zadnjih letih povečuje in v medijih se občasno zaradi naravovarstvenih in varnostnih razlogov pojavljajo predlogi za sprejetje ukrepov za omejevanje obiska najbolj obremenjenih gora, med temi je največkrat omenjen Triglav. Ali v

Problem prevelikega obsega prometa in pomanjkanje parkirišč v času glavne planinske sezone je v alpskih dolinah prisoten že dlje časa. Ker je ta problem neposredno povezan z izvajanjem planinske dejavnosti se PZS kot partner vključuje v projekte, ki preuč

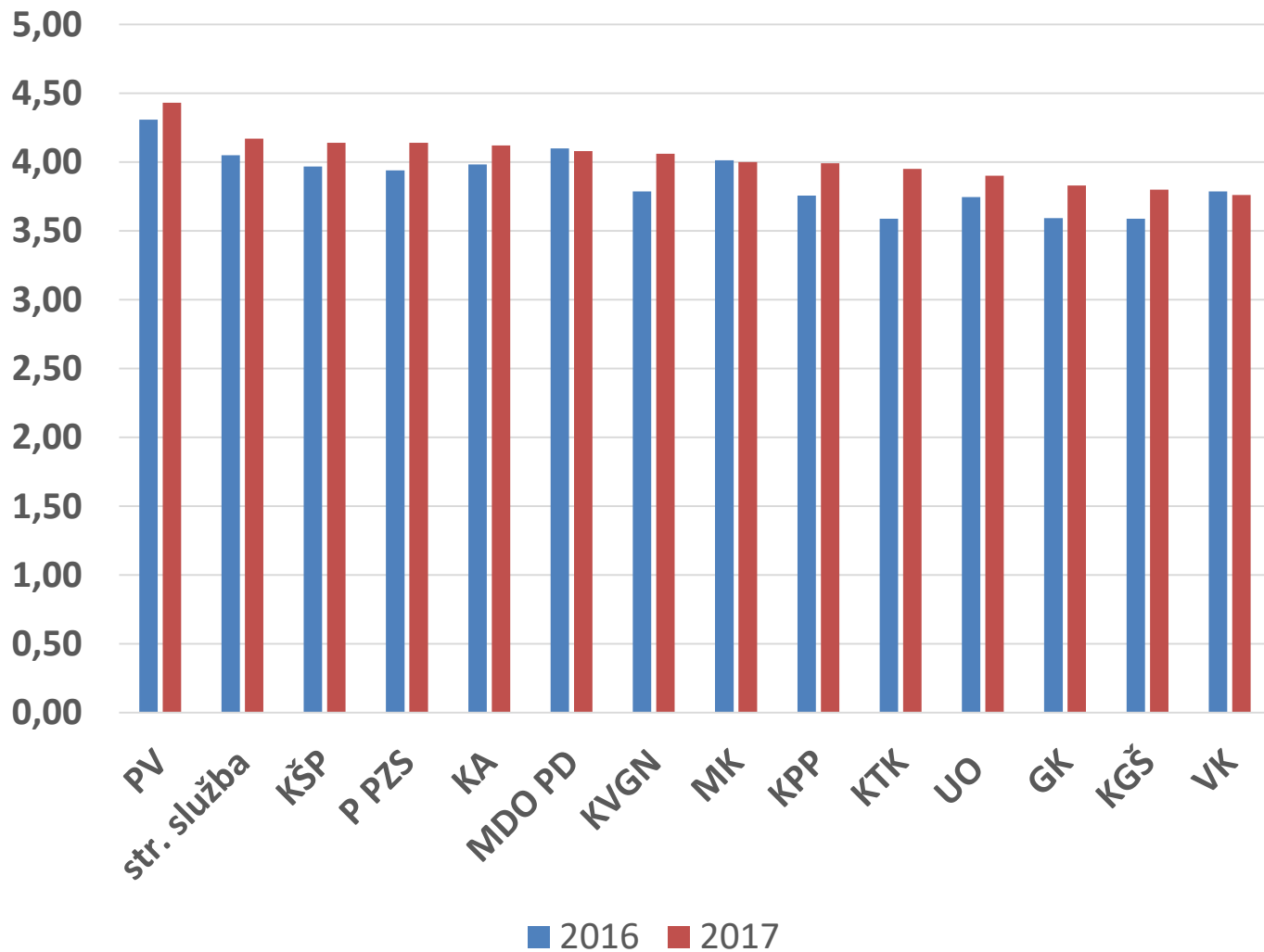

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ocena dela organov PZS za leto 2017 s prikazom ocen za leto 2016

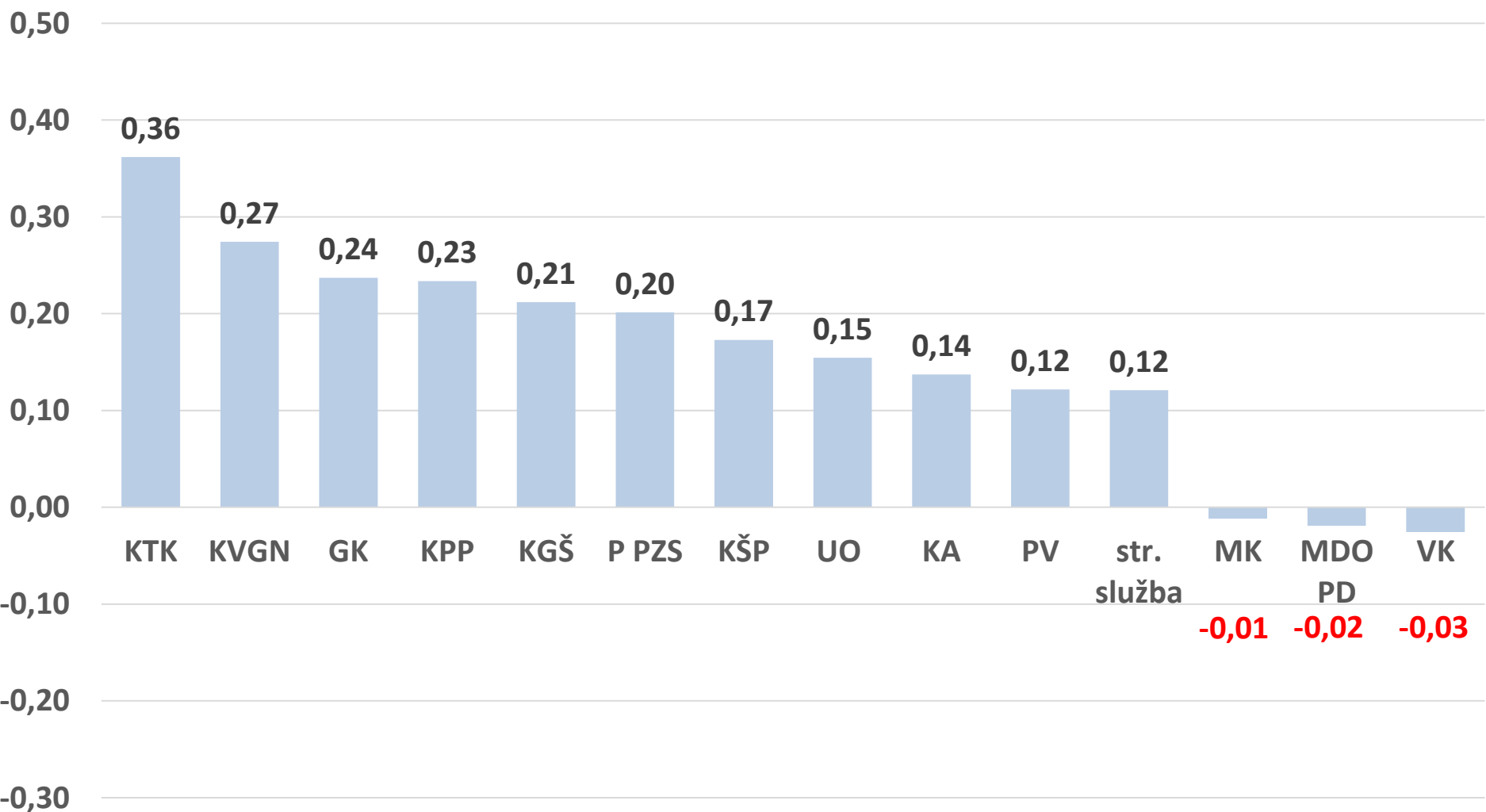
	2016	2017
PV	4,31	4,43
str. služba	4,05	4,17
KŠP	3,97	4,14
P PZS	3,94	4,14
KA	3,98	4,12
MDO PD	4,10	4,08
KVG N	3,79	4,06
MK	4,01	4,00
KPP	3,76	3,99
KTK	3,59	3,95
UO	3,75	3,90
GK	3,59	3,83
KGŠ	3,59	3,80
VK	3,79	3,76

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Razlika v oceni dela organov PZS za leto 2017 v primerjavi z letom 2016

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Analiza spomladanske ankete za društva 2018 oz. poročila društev za leto 2017 bo objavljena v Obvestilih PZS ter na spletni strani PZS, povzetek pa tudi v Letopisu PZS 2018.

Hvala vsem društvom za sodelovanje!

Ocena dela MDO PD za leto 2016

Meddruštveni odbor PD	Ocena	Št. društev v MDO PD	Št. društev, ki so ocenjevala	Delež društev, ki so ocenjevala
MDO PD Pomurja	4,67	8	6	75,0 %
MDO Primorskih PD	4,60	12	8	66,7 %
MDO PD Posočja	4,50	17	13	76,5 %
MDO PD Notranjske	4,50	16	8	50,0 %
Savinjski MDO PD	4,42	56	31	55,4 %
MDO PD Zasavja	3,88	16	8	50,0 %
MDO PD Podravja	3,83	37	20	54,1 %
MDO PD Gorenjske	3,82	32	15	46,9 %
MDO PD Dol. in Bele krajine	3,71	12	9	75,0 %
MDO PD Ljubljane	3,62	43	16	37,2 %
MDO PD Kam.-Bistriškega območja	3,50	9	6	66,7 %
MDO PD Koroške	3,00	18	4	22,2 %
ni član	0,00	8	2	25,0 %
tujina	0,00	1	0	0,0 %

Varneje na visokogorske ture 10 priporočil Združenja planinskih organizacij alpskega loka (CAA)

Ture v visokogorju ponujajo veliko priložnosti za doživljanje narave, druženje in pustolovščine. Naslednja priporočila naj pripomorejo k učinkovitemu soočenju s številnimi nevarnostmi v alpskem svetu. Praktičnih veščin se naučite na tečajih gibanja v visokogorju, izkušnje pa pridobivajte postopno.

1. V gore zdravi in z dobro kondicijo

Visokogorske ture se odvijajo na velikih višinah in zahtevajo zelo dobro telesno pripravljenost. Zaradi intenzivne obremenitve srca in ožilja, pa tudi mišic in sklepov, zahtevajo dobro zdravje in realno oceno lastnih sposobnosti. Nikar ne hitite in izberite tempo, ki mu vsi lahko sledijo.

2. Upoštevanje aklimatizacije

Nad 2500 metri telo potrebuje čas, da se prilagodi nadmorski višini. Počasen vzpon in postopno višanje nadmorske višine prenočišča so odločilnega pomena. Sestop je najboljše zdravilo za simptome višinske bolezni kot so glavobol, vrtoglavica ali slabost.

3. Skrbno načrtovanje

Zemljevidi, vodniki, internet in poznavalci vas lahko poučijo o dolžini, višinski razliki, težavnosti ture in trenutnih razmerah. Posebej bodite pozorni na vremensko napoved, saj nevihte, sneg, veter in mraz bistveno povečajo nevarnost nesreč. Načrtujte ~~tudi~~ alternativne poti, kontrolne točke in izhode v sili!

4. Na turo v manjši skupini

Na izbiro ture vplivajo sposobnosti, izkušnje, želje in velikost skupine. Idealna velikost skupine je od 2 do 6, več ljudi pomeni večje tveganje! Samostojna tura ni priporočljiva. Udeleženci naj bodo vedno seznanjeni s podatki o cilju in poti v obe smeri.

5. Ustrezna oprema

Prilagodite opremo ciljem in pazite, da nahrbtnik ni pretežak. Pred padcem in padajočim kamenjem se zavarujte z uporabo vrvi in čelade, pred zdrsom na ledenikih in snežnih pobočjih se zavarujete z uporabo cepina in derez. S seboj vzemite zaščito pred soncem, za nujne primere pa: komplet prve pomoči, bivak vrečo, mobilni telefon (številka za klic v sili v Evropi 112) in čelno svetilko.

6. Preverjanje trenutnih razmer

Ker se zaradi podnebnih sprememb umikajo ledeniki, tali sneg in viša nadmorska višina ledišča, se povečuje nevarnost podorov kamenja in padcev v ledeniške razpoke. Pomembno je, da se na turo odpravimo pravočasno, sproti presojamo vremenske in terenske razmere ter temu ustrezno prilagajamo izbiro poti.

7. Orientacija na terenu in odmori

Na brezpotju, na ledenikih in ob zelo slabi vidljivosti lahko orientacija postane težavna. Zato je pomembno, da znamo uporabljati zemljevid, višinomer, kompas, mobilno aplikacijo ali in GPS. Če ste negotovi, se takoj vrnite. Hrana in primerna tekočina sta potrebni za ohranjanje čilosti in koncentracije.

8. Na ledeniku se navežite; kjer grozi nevarnost padca, se zavarujte

Skalnati grebeni, ledeniki, snežna in ledna pobočja zahtevajo visoko raven strokovnega znanja tehnik gibanja, varovanja in reševanja. Pred padci v ledeniške razpoke se zavarujte z gibanjem v ledeniški navezi. Opozorilo za gibanje po strmem terenu: sočasno vzpenjanje naveze je nevarno tudi že pri blagih strminah.

9. Zanesljiv korak je ključnega pomena

Padci zaradi zdrsa ali spotika so najpogostejši vzroki nezgod. Upoštevajte, da prehitro tempo ali utrujenost močno vplivata na vašo zbranost in na zanesljivost vašega koraka. Za varno uporabo derez in cepina je potrebno intenzivno usposabljanje.

10. Spoštovanje narave in okolja

Visokogorje predstavlja dragocen prostor za gibanje v edinstvenem naravnem okolju. Uživate v tej svobodi in spoštujte občutljivo gorsko okolje! Bodite obzirni do drugih in podprite planinska društva pri skrbi za naravo in okolje.

Priporočila so bila sprejeta na skupščini CAA 2015 v Brixnu, ki je bila 8. septembra 2012 v Švici posodobljena v letu 2018 v Torinu.

Varnejše pohodništvo in planinarjenje

10 priporočil Združenja planinskih organizacij alpskega loka (CAA)

Kot dejavnosti na prostem sta pohodništvo in planinarjenje odlični način za izboljšanje kondicije, spoznavanje ljudi in zabavo. Naslednja priporočila so planinska združenja pripravila z namenom, da bo dejavnost izvajana kar se da varno in prijetno.

1. Nabiranje kondicije

Pohodništvo in planinarjenje sta vzdržljivostna športa, ki obremenita srce in pospešita prekrvavitev, zato morate biti pohodniki in planinci zdravi in morate znati realno oceniti svoje sposobnosti. Nikar ne hitite, za hojo izberite tak tempo, da nihče v skupini ne omaga.

2. Skrbno načrtovanje

Zemljevidi, vodniki, internet in poznavalci vas lahko poučijo o dolžini, višinski razliki, težavnosti ture in o trenutnih razmerah. Ture vedno izberite glede na sposobnosti skupine. Posebej bodite pozorni na vremensko napoved, saj veter, dež in mraz povečajo nevarnost nezgod.

3. Popolna oprema

Svojo opremo ustrezno prilagodite načrtovanemu pohodu, vaš nahrbtnik pa naj ne bo pretežak. Vedno imejte v nahrbtniku zaščito pred dežjem, mrazom in soncem, prav tako imejte s seboj tudi komplet za prvo pomoč in mobilni telefon (številka za klic v sili v Evropi: 112). Pri orientaciji si pomagajte z zemljevidi in GPS-om.

4. Primerna obutev

~~Dobri-Stabilni~~ pohodniški oziroma planinski čevlji ščitijo stopalo in ublažijo obremenitev nanj ter izboljšajo oprijem pri stopanju. Pri izbiri obutve se prepričajte, da se čevlji odlično prilagodijo, imajo podplate z dobrim oprijemom, so vodoodporni in lahki.

5. Zanesljiv korak je ključnega pomena

Padci zaradi zdrsa ali spotikanja so najpogostejši vzroki nezgod. Upoštevajte, da prehiteno tempo hoje ali utrujenost zelo vplivata na gotovost vašega koraka in na vašo zbranost. ~~Prav tako p~~Pazite na padajoče kamenje! ~~Ss~~ previdno hojo ~~pa~~-se boste izognili proženju kamenja! ~~!~~

6. Ostanite na označenih poteh

Na neoznačenih poteh obstaja večja nevarnost, da zaidete s poti, poveča se tudi nevarnost padcev in podora kamenja. Izogibajte se bližnjic. Če ugotovite, da ste zašli, se vrnite nazaj na zadnje mesto kjer se še znajdete. Strma pobočja s starim snegom se pogosto podcenjuje, a so zelo nevarna in nam na njih zlahka zdrsne.

7. Redni odmori

Redni počitki pohodnikom in planincem omogočajo, da si opomorejo ter uživajo v pokrajini in druženju. Redno jejte in pijte, da ohranite svojo moč in zbranost. Izotonični napitki so idealni za pogasitev žeje, ~~žitne ploščice, suho sadje in piškoti pa potešijo lakoto med hojo.~~

8. Odgovornost za otroke

Za otroke je zelo pomembno, da krajino odkrivajo na zabaven in raznolik način. Na odsekih poti, kjer obstaja nevarnost padca, naj za vsakega otroka skrbi ena izkušena odrasla oseba. Zelo zahtevni pohodi, kjer je potrebna dolgotrajna koncentracija, niso primerni za otroke.

9. Manjše skupine

Manjše skupine so bolj prilagodljive in članom omogočijo, da si med seboj pomagajo. Vsi v vaši skupini naj bodo seznanjeni s podatki o cilju pohoda ter poti v obe smeri. Skupina naj se drži skupaj. Samohodci pozor: tudi manjša nezgoda lahko zahteva resno reševanje.

10. Spoštovanje narave in okolja

Varujte naravno okolje. Za sabo ne puščajte smeti, ostanite na poti, ne motite divjih ali domačih živali, ne dotikajte se rastlin in spoštujte zavarovana območja. Uporabljajte javni prevoz ali skrbite za čim bolj optimalno izkoriščenost osebnih vozil.

| Priporočila so bila sprejeta na skupščini CAA [2012 v Poschiavo](#), [posodobljena v letu 2018 v Torinu](#).

Varno turno smučanje

www.club-arc-alpin.eu

Deset priporočil združenja CAA

Turno smučanje, krpljanje in turno deskanje na snegu so odlični načini za nabiranje kondicije, doživljanje narave in druženje. S pričujočimi priporočili se želimo aktivno odzvati na tveganja, ki so prisotna v gorah pozimi. Praktičnih veščin se lahko naučite na tečajih in plazovnih delavnicah, kjer boste postopoma pridobili potrebne izkušnje.

1. Bodite zdravi in telesno pripravljani

Turno smučanje je vzdržljivostni šport. Srčni utrip in obtok se pospešita, mišice pa so zelo obremenjene, zato je nujno potrebna dobra fizična pripravljenost in realna ocena lastnih sposobnosti. Ne hitite; tempo naj bo takšen, da nihče v skupini ne bo izčrpan. Varčujte z energijo, da je bo ostalo dovolj tudi za spust.

2. Natančno načrtujte turo

Zemljevidi, vodniki, internet in strokovnjaki so odlični viri informacij (cilji, razdalje, višinske razlike, trenutne razmere). Še posebej bodite pozorni na vremensko napoved. Mraz, močan veter in slaba vidljivost močno povečajo tveganje za nastanek nesreč. Pripravite si alternativne cilje in kontrolne točke.

3. Uporabljajte vso potrebno opremo

Poskrbite, da boste imeli primerno opremo za zimske razmere in za cilj, ki ste si ga izbrali. Plazovna žolna, lopata in sonda so standardna oprema, zraven pa sodijo tudi komplet prve pomoči, bivak vreča in mobilni telefon (evropska številka za klic v sili je 112). Plazovni nahrbtnik poveča možnost preživetja. Pred začetkom ture preverite delovanje opreme, predvsem plazovne žolne.

4. Seznanite se s poročilom o snežnih razmerah

Pred turo se pozanimajte o plazovni nevarnosti: stopnja nevarnosti, nevarna območja, stanje snežne odeje.

5. Ocenite tveganje pred plazovi

Ocenjevanje plazovne nevarnosti na terenu je težavno. Pri sprejemanju odločitev uporabljajte redukcijske metode in bodite pozorni na vse, kar se vam zdi sumljivo. Izogibajte se nevarnim območjem in se obrnite, če se pojavijo kakršnikoli dvomi.

6. Orientacija in postanki

Na turi bodite nenehno pozorni na orientacijo. Znanje uporabe zemljevida, višinomera, kompasa, mobilnih aplikacij ali GPS sprejemnika je nujno. Hrana, pijača in postanki so ključnega pomena za ohranjanje koncentracije in preprečevanje utrujenosti.

7. Ohranjajte razdaljo med člani skupine

Ohranjanje razdalje zmanjša obremenitev snežne odeje in tveganje, ki ste mu izpostavljeni. Če so turni smučarji med vzpenjanjem po strmem pobočju deset metrov narazen, so tudi obrati lažji. Med spusti naj bo razdalja vsaj trideset metrov. Strma pobočja smučajte posamezno.

8. Izogibajte se padcem

Padci pri spustih so glavni vzrok poškodb pri turnem smučanju, prav tako pa močno obremenijo snežno odejo. Dobra tehnika smučanja in hitrost, ki je primerna vašim sposobnostim, zmanjša tveganje za nesreče. Smučarska čelada vas lahko zaščiti pred poškodbami glave. Previdno! Če je sneg leden ali so prisotne skale, se nevarnost padca poveča.

9. Smučajte v majhnih skupinah

Majhne skupine (do šest ljudi) so bolj varne. Komunikacija z ostalimi ter medsebojna skrb in pozornost bodo zmanjšali tveganje za nastanek nevarnih situacij. Ostanite s skupino. O cilju, smeri vzpona in spusta in predvidenim časom vrnitve obvestite nekoga, ki mu zaupate. Pomembna opomba za smučarje/deskarje, ki se na turo odpravljate sami: majhna nezgoda lahko hitro postane velika težava.

10. Spoštujte naravo

Gore so dragoceno okolje, kjer lahko doživimo nedotaknjeno divjino. Uživajte v tej svobodi. Spoštujte divje živali in zaščitena območja. Ne hodite na območja, kjer poteka pogozdovanje. Za dostop do izhodišč uporabljajte javni prevoz ali si delite avto z ostalimi.

Sprejeto na generalni skupščini združenja CAA leta 2015 v Brixnu in posodobljeno leta 2018 v Torinu.

Jezik izvirnika: nemščina

3. seja UO PZS, k 11 točki

Varnost na zelo zahtevnih planinskih poteh 10 priporočil Združenja planinskih organizacij alpskega loka (CAA)

Hoja po zelo zahtevnih planinskih poteh je povezana s tveganji. Pri nezadostni pripravljenosti, pomanjkljivi opremi ali napačnem ravnanju obstaja nevarnost padca.

1. Skrbno načrtujte

Načrtovanje je ključ do varnih, užitka polnih tur. Natančno se pozanimajte o težavnosti, dolžini, dostopu in sestopu, vremenu in razmerah na poti.

2. Cilj prilagodite osebnim sposobnostim

Previsoko izbrana težavnostna stopnja zmanjšuje doživetje in lahko privede v nevarne situacije.

3. Uporabljajte popolno, normam ustrezajočo opremo

Plezalni pas, varovalni komplet in čelada: samo dosledna in pravilna uporaba opreme omogoča varnejšo hojo po zelo zahtevnih poteh. Za nujne primere imejte s seboj komplet prve pomoči in mobilni telefon.

4. Ob nevarnosti nevihte ne vstopajte na zahtevno planinsko pot

Udar strele pomeni življenjsko nevarnost. Dež, mokrota in mraz povečajo nevarnost padca.

56. Dvojno preverjanje ob vstopu

Medsebojno se kontrolirajte: spoj plezalnega pasu, povezava varovalnega kompleta s plezalnim pasom, čelado.

65. Kritično preverite žično vrv in sidra

Padajoče kamenje, pritisk snega, drobljenje skale zaradi zmrzali in korozija lahko poškodujejo varovalne in druge naprave. Poročajte o poškodovanih varovalih in poteh. Ne vstopajte na zaprte planinske poti.

7. Vzdržujte zadostno varnostno razdaljo

Med dvema fiksnima točkama se sme gibati samo ena oseba.

8. Jasen dogovor pri srečevanju

Komunikacija in obzirnost preprečujeta nevarne situacije pri prehitevanju ali srečevanju.

9. Pozor, padajoče kamenje!

Previdno gibanje preprečuje sprožanje kamenja.

10. Spoštujte naravo in okolje

Potujte z javnimi prevoznimi sredstvi ali s skupinskim prevozom. Odpadke odnesite s seboj. Ne povzročajte hrupa.

Priporočila so bila sprejeta na skupščini CAA 2012 v Poschiavo, posodobljena v letu 2018 v Torinu.

~~Priporočila so bila sprejeta na skupščini CAA, ki je bila 8. septembra 2012 v Švici.~~

Oblikovano: Ni podčrtano

Oblikovano: Presledek Pred: 0 pt, Po: 0 pt

Varno balvaniranje na umetnih stenah

Pet priporočil združenja CAA

Balvaniranje je zabavno in odličen trening za razvijanje moči, pri čemer pa obstaja tudi nevarnost poškodb.

1. Ogrevanje

- Intenzivno ogrevanje ščiti mišice, vezi in kite
- Ogrevajte se samo na primernih prostorih

2. Varni padci

- Ne zadržujte se pod ostalimi plezalci
- Na tleh ne puščajte predmetov
- Ne plezajte preblizu skupaj ali eden nad drugim
- Poskrbite za dovolj prostora za varen padec

3. Spotanje

- Naučite se pravilnega spotanja
- Spotajte samo takrat, ko je to potrebno
- Upoštevajte razliko v teži

4. Plezanje navzdol/skakanje

- Plezanje navzdol je bolj priporočljivo od skakanja
- Uporabljajte označene izhode
- Naučite se pravilnega skakanja in pristajanja
- Pristajajte z nogami skupaj in se po potrebi zakotalite

5. Skrb za otroke

- Blazina ni otroško igrišče
- Otroke nadzorujte
- Maksimalno višino plezanja določite vsakemu otroku posamezno

Sprejeto na generalni skupščini združenja CAA, 8.9.2018, Torino, Italija

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

3. seja UO PZS, k 12 točki

Potrditev Meril za vrednotenje kandidatur za sofinanciranje iz sredstev Fundacije za šport s področja gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi

Meril za vrednotenje kandidatur za sofinanciranje iz sredstev Fundacije za šport s področja gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi (v nadaljevanju Merila)

Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju FŠO) objavlja na podlagi Pravilnik o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 72/17) letni program dela, s katerim se med drugim razdelijo sredstva za področje gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi.

FŠO pri svojem razpisu daje prednost programom in projektom z večjim javnim interesom. Ta se izraža kot sam program panožne zveze ali kot skladnost projekta s programom in usmeritvami panožne športne zveze.

Kandidature s priporočilom panožne zveze imajo pri točkovanju FŠO večje možnosti. Po prejetju vlog FŠO zaprosi panožne zveze, da pripravijo predlog razvrstitve prejetih vlog po prioritetah.

Do sedaj je PZS razdelila vse prejete vloge v tri vsebinske sklope in sicer: projekte s področja planinskih koč, projekte s področja planinskih poti in projekte s področja športnega plezanja. Za vsak vsebinski sklop so pristojne komisije sprejele merila za vrednotenje vlog, ki jih je potrdil UO PZS, za področje planinskih poti na 6. seji, 18. 6. 2015, za področje športnega plezanja na 7. seji, 5. 11. 2015 in za področje planinskih poti na 13. seji, 19. 1. 2017. Za vsako vsebinsko področje je imenovana tudi komisija za ocenjevanje vlog. Vse prejete vloge je PZS najprej razdelila na vsebinske sklope in jih v skladu s sprejetimi merili tudi ovrednoti in rezultate v obliki treh različnih seznamov pošlje na FŠO.

S sprejetjem novega Pravilnik o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 72/17) in zaradi novega načina dela komisije za ocenjevanje prejetih vlog, mora PZS na FŠO poslati enovit seznam kandidatur razvrščenih po prioritetah. Zaradi različnosti vsebin predlagamo, da ostanejo v veljavi že sprejeta merila za vrednotenje vlog. Vse vloge se v prvem koraku ocenijo po ustaljenem postopku. Končni seznam pa sestavimo tako, da je najbolje ocenjena vloga s področja planinskih poti prva, najbolje ocenjena vloga s področja planinskih koč druga in najbolje ocenjena vloga s področja športnega plezanja tretja. Ta postopek se ponovi tolikokrat koliko je vlog.

Zap. Št.	Projekt
1	1. projekt s področja planinskih poti
2	1. projekt s področja planinskih koč
3	1. projekt s področja športnega plezanja
4	2. projekt s področja planinskih poti
5	2. projekt s področja planinskih koč
6	2. projekt s področja športnega plezanja
7	3. projekt s področja planinskih poti
8	3. projekt s področja planinskih koč
9	3. projekt s področja športnega plezanja
10	...
11	...

Matej Planko, generalni sekretar PZS